

Fővárosi Ítéltábla

Az ügy száma:	3.Kf.700.181/2022/13.
A felperes:	felperes (felperes címe)
A felperes képviselője:	felperes képviselője (felperesi képviselő címe; felperesi képviselő) által képviselt
Az alperes:	felperesi jogi képviselő ügyvéd (felperesi jogi képviselő címe) alperes (alperes címe)
Az alperes képviselője:	alperest képviselő kamarai jogtanácsos
A per tárgya:	energiaügyben indult közigazgatási jogvita (TFAFO/39-28/2021., TFAFO/39-30/2021.)
A fellebbezést benyújtó fél:	felperes, 17. sorszám alatt
A fellebbezéssel támadott határozat:	Fővárosi Törvényszék 103.K.703.665/2021/16. számú ítélete

Í T É L E T

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 150.000 (százötvenezer) forint másodfokú perköltséget.

Kötelezi továbbá a felperest, hogy a határozat jogerőre emelkedésétől számított 60 napon belül a Nemzeti Adó- és Vámhivatal 10032000-01070044-09060018 számú illetékbevételi számlájára fizessen meg 48.000 (negyvennyolcezer) forint fellebbezési illetéket. Az illeték megfizetése során a közleményben tüntessék fel a Fővárosi Ítéltáblát, a bíróság ügyszámát és a fizetésre kötelezett adóazonosító számát. Amennyiben a felhívásnak a megjelölt határidőben nem tesznek eleget, az illeték behajtására és megfizetésére az illetékekről szóló törvény és az adóigazgatási eljárásokra irányadó jogszabályok rendelkezéseit kell alkalmazni.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I N D O K O L Á S

A fellebbezés szempontjából releváns tényállás

[1] A település 1 távhőszolgáltatói működési engedély alapján távhőszolgáltatói tevékenységet végző felperes (a továbbiakban: felperes vagy engedélyes) a honlapján 2021. február 5-én fogyasztói értesítést (a továbbiakban: Honlaphír) tett közzé. A távhőszolgáltatás ellátási zavarairól az alperes, mint az engedélyes felügyeleti szerve a Honlaphírből szerzett tudomást, és 2021. február 10-én a Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatalról szóló 2013. évi XXII. törvény (a továbbiakban: MEKKH tv.) 3.§ (2) bekezdés d) pontjában, valamint a távhőszolgáltatásról szóló 2005. évi XVIII. tv. (a továbbiakban: Tszt.) 4.§ (2) bekezdésében biztosított hatáskörében hivatalból eljárást indított. Az eljárást lezáró TFAFO/39-28/2021. ügyiratszámú határozatában (a továbbiakban: Alaphatározat) megállapította, hogy a felperes 2021. február 5. és 2021. február 9. között a Tszt.-ben és annak végrehajtásáról szóló 157/2005. (VIII. 15.) Korm. rendeletben (a továbbiakban: Tszt. Vhr.), illetőleg a távhőszolgáltatói működési engedélyében foglalt előírásokat megszegte, ezért a felperest 25.000.000 forint bírsággal sújtotta, és felhívta, hogy a jövőben tartózkodjon a jogsértő magatartás elkövetésétől.

[2] Az alperes az Alaphatározat indokolásában a tényállást annak komplexitása miatt részelemekre tagolta, így külön mutatta be a felhasználók kizárásával, a karbantartással, a rendszerirányítással, a szolgáltatás színvonalával és a Honlaphír valóságtartalmával kapcsolatos tényállást.

[3] A felhasználók kizárása tekintetében tényként rögzítette, hogy a település 1 (a továbbiakban: település 1) tájékoztatása 2. mellékletében szereplő Összefoglaló jelentés alapján a felperes előzetes tájékoztatás nélkül 48-96 óra között, változó időtartamban a közintézményeket kizárta a távhőszolgáltatásból.

[4] A karbantartás körében megállapította, hogy a Honlaphírben foglaltakat tekintette kiindulópontnak, hiszen azt az engedélyes a saját hivatalos honlapján maga tette közzé minden felhasználója számára tájékoztatásul. A felperes ugyanakkor saját bevallása szerint nem végzett karbantartást. A távhőtermelők megkeresésre adott válaszai alapján csak arra vonatkozóan merült fel adat, hogy nem ismert a karbantartások megvalósításának ténye és körülményei sem, illetve, hogy nem keletkeztek olyan dokumentumok, amelyek egy átlagos, jó szakmai gyakorlat melletti üzemvitel megvalósulása esetén alappal bizonyítanák a karbantartások megtörténtét.

[5] A rendszerirányítás, üzemeltetés vonatkozásában megállapította, hogy az utcanév 1 és a utcanév 2 fűtőerőműből a villamosenergia-kitáplálás 2021. február 6-án 2:00 órától leállt, és az újraindulásig szünetelt. A utcanév 2 fűtőerőműben 2021. február 8-án 12:00 órától, míg az utcanév 1 fűtőerőműben 2021. február 9-én 6:00 órától indult újra a villamosenergia termelés. A kórház gázmotoros kiserőműben a gázmotorokkal a villamosenergia-termelés 2021. február 5. 12:00 órától 2021. február 9. 7:00 óráig szünetelt. Az utcanév 1 és a utcanév 2 fűtőerőművek távhőtermelői működési engedélye szerint

azokban – a gázmotoroktól függetlenül üzemeltethető módon – 1-1 forróvízkazán is rendelkezésre áll távhőtermelés céljából. A gázmotorok üzemszünete miatt az utcanév 1 fűtőerőműben és utcanév 2 fűtőerőműben fellépő mintegy 18%-os teljesítménycsökkenés és a lehülő külső hőmérséklet miatti teljesítményhiány kiegyenlítésére a felperes egyáltalán nem törekedett, holott azt a Csúcskazánházban lévő 4 db vasfa típusú, egyenként 10 MW hőteljesítménye lehetővé tette volna. Nem történt meg a távhőrendszer hőtárolási képességének felhasználó – a hőigényminimumok melletti – „túlfűtése” sem, vagyis a keringtetett tömegáram normál üzemmenettől eltérő, magasabb hőmérsékletre történő felfűtése annak érdekében, hogy a későbbiekben leállított berendezések miatt keletkező hőteljesítményhiányt időlegesen áthidalják. A felperes a távhőszükséglet biztosítása érdekében a gázmotorok leállítását megelőző 6, és azt követő 3 óra időtartam kivételével ezt az üzemviteli módot nem alkalmazta. A hiányzó 10-15%-kal csökkent távhőtermelés kiegyenlítésére a felperes nem törekedett.

[6] A szolgáltatási színvonal körében megállapította, hogy a felperes a lakások 20-25%-ában nem biztosította az ellátás zavartalanságát. Rögzítette, hogy a T-537 jelű adattábla adatai alapján a szolgáltatási színvonal csökkenéssel érintett lakások száma 3800-4800 közé tehető.

[7] A Honlaphír vonatkozásban megállapította, hogy a felperes a felhasználásból kizárt közintézmények vonatkozásában nem adott valósághű tájékoztatást.

[8] A felperes által megsértett jogszabályokat a Tszt. Vhr. 3. melléklet 16.1. pontjában, a Tszt. 40.§-ában, a Tszt. 18.§ b) és c) pontjában, a Tszt. Vhr. 15.§ (2)-(3) bekezdésében, a Tszt. 2.§-ában és az engedély I.1.7. pontjában jelölte meg. A bírság összegét a közigazgatási szabályszegések szankcióiról szóló 2017. évi CXXV. törvény (a továbbiakban: Szankció tv.) 10.§-ában meghatározott mérlegelési szempontok figyelembevételével határozta meg, a jogsértéssel okozott hátrány visszafordíthatóságát, a jogsértéssel érintettek körének nagyságát, a felperes gazdasági súlyát súlyosító körülményként vette figyelembe. További súlyosító körülményként értékelte, hogy a felperes magatartását egy világjárvány kellős közepén fejtette ki. Enyhítő körülményt nem talált. Az Alaphatározatot saját hatáskörében a TFAFO/39-30/2021. ügyiratszámú határozatával (a továbbiakban: Módosító határozat) az indokolás kiegészítésével módosította a felperes 2021. április 26-án megküldött adatszolgáltatása (a továbbiakban: 4.Válasz) alapján.

A kereset és védírat

[9] A felperes a keresetében az Alaphatározat megsemmisítését, az alperes új eljárásra és új döntés hozatalára kötelezését kérte. Állította, hogy az Alaphatározat ténybelileg és jogilag megalapozatlan, az alperes a tényállás tisztázási kötelezettségének nem tett eleget, a tényállás feltárása során a település 1 jegyzője által tett nyilatkozatoknak tulajdonított meghatározó jelentőséget, negligálva a nyilatkozatait. A tényállást egyoldalúan, iratellenesen állapította meg, ebből kifolyólag jogi következtetései is helytelenek. A Módosító határozat jogsértő, mert az alperes új alapeljárást indított jogorvoslati eljárás helyett. Az alperes súlyosan megsértette az officialitás elvét, hivatalbóli eljárásában őt terhelte a bizonyítás, a

tények feltárása, az indokolás levezetése, a mérlegelés szempontjainak bemutatása, valamint egyes bizonyítékok mellőzésének indokolása.

[10] A tényállásnak a felhasználók kizárására vonatkozó megállapítása valótlan, nem zárt ki a szolgáltatásból egyetlen közintézményt sem, a lakossági fogyasztóknál a karbantartások hatásainak minimalizálása érdekében az intézményekkel kötött egyenkénti hőszolgáltatási szerződésekben rögzített fogyasztók által kért és igényelt hétvégi fűtőcsökkentést, annak mértékét növelte meg, ugyanakkor a település 1 Önkormányzata Közgyűlésének 20/2012. (IV. 13.) számú rendelete 7.§-ában rögzített napszakokra meghatározott helyiséghőmérsékleteket biztosította. Ezzel ellentétes megállapítást az alperes nem igazolt.

[11] A karbantartás kapcsán megállapított tényállás is megalapozatlan, nem került sor szolgáltatás szüneteléssel vagy szolgáltatási színvonal csökkentéssel járó karbantartási, hibaelhárítási munka elvégzésére. Az iratok megküldésének hiánya nem a javítás elvégzésének hiányából, hanem abból fakadt, hogy az alperes álláspontjával szemben a 10 kV-os belső villamosrendszernek nem használói a megkeresett társaságok, ezért nem is kell, hogy a javításokról dokumentumokkal rendelkezzenek.

[12] Vitatta a közintézmények panaszainak valóságtartalmát, hitelességét, előadta, hogy ügyfélszolgálatára összesen négy lakossági panasz érkezett.

[13] A szolgáltatási színvonalcsökkenés mértéke kapcsán szakértői bizonyítást hiányolt. Kifejtette, hogy a megalapozatlan tényállás „valószínűsítésére” tekintettel a Kp. 79.§ (1) bekezdése alapján a tényállás valóságának bizonyítására az alperes köteles.

[14] Vitatta továbbá az Alaphatározatban megjelölt jogszabálysértések elkövetését, a bírság jogalapját és összecszerűségét és az alperes mérlegelési tevékenységét. Az alperes által megsértett jogszabályokat az Ákr. 2. § (1) bekezdésében, 2.§ (2) bekezdés a) pontjában, 5. § (1) bekezdésében, (2) bekezdés a) pontjában, 6. § (3) bekezdésében, 47. § (1) bekezdés g) pontjában, 48. § (1) bekezdés a) pontjában, 48. § (2) és (4) bekezdésében, 62. és 63. §-ban, 80. § (1) bekezdésében, 99. §-ban, 101. § (1) bekezdés a) pontjában, 104. § (4) bekezdésében, a Tszt. 4. § (1) bekezdés e) pontjában, 4. § (2) és (3) bekezdésében, 57/F. §-ában, 60. § (2) bekezdésében és a Tszt. Vhr. 2. §-ában jelölte meg.

[15] Az alperes a védiratában a kereset elutasítását kérte. Állította, hogy tényállástisztázási kötelezettségének eleget tett, a tényeket értékelve jutott arra a következtetésre, hogy bizonyítékok hiányában a karbantartási, hibaelhárítási munkák megtörténte nem, míg a kizárások ténye a jegyzőkönyvek alapján bizonyítottan megállapítható. Jelentősen megnehezítette a megelőző eljárást, hogy az engedélyes adatszolgáltatásai, nyilatkozási hiányosak, részlegesek, ellentmondásosak voltak. Felperesnek a megelőző eljárás során lehetősége volt, hogy nyilatkozatot tegyen, adatszolgáltatást teljesítsen, illetve állításait okiratokkal támassza alá. Felperes azon állítása, hogy a negatív hatás ellenére tartani tudta az előírt hőmérsékletet, konkrét adatokkal, okiratokkal nem igazolt. A bírság körében a jogsértés súlya indokolta annak összecszerűségét. A Módosító határozat az Alaphatározat rendelkező részére kiható megállapítást nem tett.

Az elsőfokú bíróság ítélete

[16] Az elsőfokú bíróság ítéletével a felperes keresetét elutasította. Előjáróban rögzítette, hogy az Ákr. 113.§ (2) bekezdése és 120.§ (1) bekezdése szerinti módosítás nem szűkíthető le arra az esetre, ha a döntés rendelkező részét módosítja a hatóság. Lehetőség van a határozat indokolási részének módosítására is, amely a döntés indokainak kiegészítését jelenti. A kereseti érveléssel szemben az alperes a módosító határozattal nem nyitotta meg újra a bizonyítási eljárást, csupán egy jogellenes mulasztást pótol, amellyel eljárási jogszabálysértést nem valósított. Az Ákr. 62.§ (1) bekezdés szerinti tényállástisztázási kötelezettség a döntéshozatalhoz szükséges tényállás feltárásának a kötelezettségét jelenti. A tényállás tisztázási kötelezettség körében a felperes a szolgáltatásból való kizárásra, valamint a szolgáltatási színvonal csökkenésének kérdésére vonatkozó alperesi megállapításokat támadta: az alperes a határozat indokolásának [5]-[29] pontjaiban részletesen bemutatta, hogy milyen eljárási cselekményeket foganatosított, milyen adatszolgáltatásokra hívta fel felperest, azokra milyen válaszokat adott; a távhőtermelésben résztvevő egyéb gazdasági társaságok felé milyen tartalmú megkeresésekkel élt, és azok válaszait miként értékelte. Az alperes a tényállást két körre alapította, a közintézmények ellátásból való kizárására, továbbá a lakosság körében megvalósított ellátási színvonal csökkenésre. Ebből eredően állapította meg az ezekkel kapcsolatos anyagi jogszabálysértéseket, továbbá részletezte a karbantartásokkal, rendszerirányítással, Honlaphírrrel kapcsolatos megállapításait. A tényállást az alperes az ügy érdemi eldöntéséhez szükséges, és releváns körben feltárta, a felperes a perben nem tudott olyan tételes tényre, adatra, dokumentumra hivatkozni, amely a vizsgált időszakra nézve rendelkezésre állt volna és azt az alperes vizsgálni, beszerezni elmulasztott volna. Az alperes nem sértette meg az officialitás elvét, indokolásában bizonyítékokra alapított objektív ténymegállapítást tett. Éppen a felperesnek kellett volna bizonyítania már a megelőző eljárás során, hogy az őt a felelősség alól mentesítő karbantartások történtek a rendszeren, illet azonban nem tett, és erre vonatkozó konkrét bizonyítékot a perben nem terjesztett elő. Mindezek miatt alaptalanul hivatkozott a Kp. 79.§ (1) bekezdésére, arra, hogy valószínűsítette az alperes által megállapított tényállás valótlanágát, és ezáltal az alperest terhelte volna a perben a bizonyítás.

[17] A bíróság a szolgáltatási színvonalcsökkenés mértéke tekintetében a felperes szakértői bizonyítás hiányára vonatkozó érveit nem fogadta el. Megállapította, hogy a keresetben foglaltakkal az anyagi jogszabálysértésekre tett alperesi megállapításokat a felperes megdönteni nem tudta. A bíróság kiszabásnál mérlegelt szempontokat az Alaphatározat [160]-[166] pontjai részletezték, az alperes okszerű magyarázatát adta a mérlegelésnek, a felperes a keresetében nem hozott fel olyan indokot, amely alapján a mérlegelés okszerűtlensége megállapítható lett volna.

A fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem

[18] A felperes a fellebbezésében elsődlegesen az elsőfokú ítélet megváltoztatását és a keresetnek helyt adó döntést, másodlagosan az ítélet hatályon kívül helyezését és az

elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását kérte. Fellebbezésében állította, hogy nem zárt ki a szolgáltatásból egyetlen közintézményt sem, a lakossági fogyasztóknál a karbantartások hatásainak minimalizálása érdekében az intézményekkel kötött egyenkénti hőszolgáltatási szerződésekben rögzített – fogyasztók által kért és igényelt – hétvégi fűtőcsökkentést, annak mértékét növelte meg. A szolgáltatás kizárására vonatkozó megállapítást ügyvezetője nem tett, a szolgáltató aláírása nélkül készített jegyzőkönyvek hitelességgel nem bírnak, azok valóságtartalmát az eljárás során vitatta. Felé a lakosság részéről négy lakossági felhasználói panasz érkezett a szolgáltatáscsökkenéssel összefüggésben, ebből következően a városi lakosság körében nem volt érezhető a színvonalcsökkenés. település 1 jegyzője több alkalommal is személyes ellenszenvét fejezte ki irányában, így nem várható tőle elfogulatlan nyilatkozat. Az Alaphatározat mind ténybelileg, mind jogilag megalapozatlan. Az alperes a tényállás tisztázási kötelezettségének nem tett eleget, a tényállást egyoldalúan, iratellenesen állapította meg, ebből eredően jogi következtetései is helytelenek. Megsértette az officialitás elvét, hiszen őt terhelte a bizonyítás. A keresettel támadott Alaphatározat meghozatalát követő napon ismételten eljárást indított, új bizonyítási eljárást folytatott le jogorvoslati eljárás helyett. Felperes minden válaszában hangsúlyozta, hogy 2021. február 5. és 2021. február 9. között nem végzett a távhőszolgáltatási berendezéseken szolgáltatás szüneteltetéssel, illetve szolgáltatás színvonalcsökkenéssel járó karbantartási, hibaelhárítási munkákat. A tervezett javítások lakossági fogyasztókat érintő hatásai minimalizálása érdekében a megszokottnál jelentősebb mértékű hétvégi fűtőcsökkenést alkalmazott a közintézmények ellátásában. Nem róható terhére az előre jelzett hőmérséklet megváltozása. Mindvégig biztosította a jogszabályban rögzített helyiséghőmérsékleteket, ezzel ellentétes megállapítást alperes nem igazolt. Alperes téves feltevése mentén megkereséssel élt a 10 kV-os belső hálózat karbantartásainak felderítése érdekében a távhőtermelők felé. A megkeresésre adott válaszok alapján, szemben az alperes álláspontjával, kiemelte, hogy a 10 kV-os villamosrendszernek nem használói a megkeresett társaságok, ezért nem is kell, hogy a javításokról dokumentumokkal rendelkezzenek. Az eljárásban súlyosan sérült a jóhiszeműség vétele, az ügyfél számára kedvező tény az ügyfél nyilatkozatán kívül egyéb körülmények is alátámasztják.

[19] A Kp. 79.§ (1) bekezdése alapján a tényállás valóságának bizonyítása az alperest terhelte. Az eljárás során az alperes sem karbantartási tevékenységet, sem a szolgáltatásból való kizárás tényét, sem az üzemviteli feladat megsértését nem tudta igazolni, nem tisztázta, mit jelent a szolgáltatás szüneteltetése, és a szolgáltatás színvonalának csökkenése. Közreműködött abban, hogy a távhőtermelői beavatkozások szüneteltetés nélkül megvalósuljanak, amelyet a 2021. március 31-én kelt levélben is részletezett. Megküldte az alperesnek a hőforrásokból kiadott üzemeltetési paramétereket, ezekből alperes következtetést nem vont le, a mellőzés indokait nem fejtette ki. Nem történt szüneteltetés a városi rendszer vonatkozásában, a hőmennyiség csak a Honlaphírben kiadott közleményben előre jelzett éjszakai órákban volt alacsonyabb, de nem haladta meg a 10-15%-os mértéket. Amennyiben nem volt képes megállapítani alperes, hogy történt-e üzemviteli feladat megsértés, szakértőt kellett volna kirendelnie. Az anyagi jogi bírság kiszabása alaptalan, mértéke megalapozatlan. A járványügyi veszélyhelyzet súlyosító körülményként történt értékelése abszurd. A közintézményekben való melegvízzel tisztálkodás hétvégén irreleváns. A HMV zavarának fennállását alperes nem támasztotta alá. A közigazgatás humanizmusa nem érvényesült, mely jelenti azt is, hogy a hatóság figyelembe veszi az ügyfél és a jogsértés különleges körülményeit, az ügyet nem rutinszerűen, sablonosan intézi az ügyfél hátrányára, lehetőséget biztosít a hibák kijavítására, és nem törekszik az ügyfél feltétlen móresre tanítására. A fellebbezés az alperes által megsértett jogszabályokat az alábbiakban részletezte: Ákr. 2. § (1) bekezdése, 2.§ (2) bekezdés a) pontja, 5. § (1) bekezdése és (2) bekezdés a) pontja, 6. § (3)

bekezdése, 47. § (1) bekezdés g) pontja, 48. § (1) bekezdés a) pontja, 48. § (2) és (4) bekezdése, 62. §-a, 63. §-a, 80. § (1) bekezdése, 99. §-a, 101. § (1) bekezdés a) pontja, 104. § (4) bekezdése, a Tszt. 4. § (1) bekezdés e) pontja, 4. § (2)-(3) bekezdése, 57/F. §-a, 60. § (2) bekezdése és a Tszt Vhr. 2. §-a.

[20] Az alperes a fellebbezési ellenkérelemben az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte. Állította, hogy az elsőfokú bíróság a tényállást megfelelően feltárta, ítélete az anyagi jogi és az eljárási jogi jogszabályoknak megfelel, jogi álláspontját részletesen és minden felperesi kifogásra kiterjedően megindokolta. A fellebbezésben indítványozott megváltoztatásnak, illetve hatályon kívül helyezésnek és új eljárásra utasításnak nincs megfelelő jogi alapja. A felperes a fellebbezésében elmulasztotta megjelölni, hogy a hivatkozott megállapításokkal az elsőfokú bíróság milyen jogszabályt sértett meg, helyette azt részletezte, hogy az Alaphatározat jogszabálysértő, a kifejtett indokolás pedig a keresetlevél szinte teljes megismétléséből áll. A Kp. 99.§ (1) bekezdése alapján a másodfokú eljárás tárgya az elsőfokú ítélet, és nem a perbeli közigazgatási határozat. Felperes a fellebbezésében semmivel sem támasztotta alá, hogy a keresetlevélből átmásolt perbeli közigazgatási határozatra állított jogszabályi rendelkezéseket az elsőfokú ítélet mennyiben sértette meg, a fellebbezés ezért alaptalan, és értelmezhetetlen hivatkozásokat tartalmaz az elsőfokú ítéletre vonatkozóan.

A Fővárosi Ítéltábla döntése és annak jogi indokai

[21] A fellebbezés alaptalan.

[22] A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a fellebbezés és az ellenkérelem keretei között a Kp. 108. § (1) bekezdés megfelelő alkalmazásával kizárólag a fellebbezést megalapozó jogszabálysértés tekintetében vizsgálhatta. Az alperes helytállóan mutatott rá, hogy a fellebbezési eljárás tárgya a Fővárosi Törvényszék 103.K.703.665/2021/16. számú ítélete, és nem az alperes keresettel támadott, módosított Alaphatározata. A Kp. 99.§ (1) bekezdése szerint, ha törvény lehetővé teszi, az elsőfokú ítélet ellen jogszabálysértésre, illetve a Kúriának a Bírósági Határozatok Gyűjteményében közzétett határozatától (a továbbiakban: a Kúria közzétett határozata) jogkérdésben való eltérésre hivatkozással fellebbezéssel élhet a fél, az érdekelt, valamint a rendelkezés rá vonatkozó része ellen az, akire az ítélet rendelkezést tartalmaz. A Kp. 100.§ (2) bekezdés b) pontja a fellebbezést előterjesztő kötelezettségévé teszi, hogy a fellebbezés tartalmazza a fellebbezést megalapozó jogszabálysértést, a jogszabályhely pontos megjelölésével, illetve azt a közzétett kúriai határozatot és annak azt a részét, amelytől az ítélet jogkérdésben eltér.

[23] Abból, hogy a Kp. 100.§ (2) bekezdés b) pontjából következően a jogszabálysértést úgy kell megjelölni, hogy ahhoz társuljon pontos jogszabályhely, következik az is, hogy nem válik érdemben elbírálhatóvá a fellebbezés bármely, tetszőleges jogszabályhely megjelölésével. A fellebbezésben a jogszabályhely megjelölésének az ítélet jogszabálysértésével összefüggésben kell megtörténnie, ez tölti ki ugyanis a fellebbezést

tartalommal és jelöli ki egyúttal a felülbírálat kereteit. Nem felel meg tehát a Kp. 100.§ (2) bekezdés b) pontjában foglalt tartalmi követelménynek, ha a fellebbező fél a megsértett jogszabályhelyet nem az elsőfokú bíróság jogsértésével összefüggésben jelöli meg, hanem attól függetlenül a közigazgatási hatóság által elkövetett jogszabálysértéseket érvényesíti. Nem képezheti a másodfokú bíróság felülbírálatának alapját a fellebbezés azon része, amelyben a felperes azt részletezi, hogy az alperesi határozat milyen konkrét jogszabályokat sértett meg. A következőes felsőbbbíróági gyakorlat szerint a fellebbezést megalapozó jogszabálysértés megjelölésének elmaradása a fellebbezés olyan mértékű fogyatékosága, amelyre vonatkozóan - a Kp. 104. §-ában foglaltakból következően - hiánypótlási felhívás nem adható ki, illetve e hiányosság önként sem pótolható a fellebbezésre nyitva álló határidő letelte után. Mivel azonban a fellebbezés egyetlen értékelhető jogszabálysértés megjelölést az elsőfokú ítéletre vetítve tartalmazott, a fellebbezés érdemi elbírálásának a Kp. 79.§ (1) bekezdése megsértése vizsgálata tekintetében helye volt. A másodfokú bíróság kizárólag a fellebbező által megjelölt ezen jogszabályhely alapján vizsgálhatta meg a fellebbezett ítéletet.

[24] A bíróságnak a perben a Kp. 2.§ (1)–(5) bekezdése értelmében az volt a feladata, hogy eljárásával a közigazgatási tevékenységgel megvalósított jogsértéssel szemben hatékony jogvédelmet biztosítson; a közigazgatási jogvitát tisztességes, koncentrált és költségtakarékos eljárásban bírálja el; a perkoncentráció és az eljárási igazságosság érvényesülése érdekében a Kp.-ben meghatározott módon és eszközökkel járuljon hozzá ahhoz, hogy a felek és más perbeli személyek eljárási jogaikat gyakorolhassák és kötelezettségeiket teljesíthessék; a közigazgatási jogvitát a kereseti kérelem, a felek által előterjesztett kérelmek és jognyilatkozatok keretei között bírálja el; hivatalból vizsgálatot, illetve bizonyítást csak a Kp.-ben meghatározott esetekben rendeljen el, figyelembe véve azt is, hogy a Kp. 3. § (3) bekezdése alapján a jogvita elbírálásához szükséges tények feltárása, az alátámasztásukra szolgáló adatok és bizonyítékok rendelkezésre bocsátása – főszabály szerint – a feleket terheli.

[25] A bíróság a bizonyítást a Kp. 78.§ (1) bekezdése alapján a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) bizonyítási szabályainak megfelelő alkalmazásával folytathatta le, ebből következően a bizonyítás indítványozása a feleket terhelte [Pp. 275. § (1) bekezdése]. A perbeli esetben az alperes hivatalból indított eljárást a felperessel szemben, irányadó volt a Kp. 79.§ (1) bekezdése, amely szerint amennyiben a fél a megállapított tényállás megalapozatlanságát, hiányosságát vagy iratellenességét valószínűsíti, a bíróság a közigazgatási szervet a tényállás valóságának bizonyítására kötelezi.

[26] A Kp 79.§ (1) bekezdése értelmében nem a tényállás vitatása folytán fordul a bizonyítási kötelezettség az alperesre, hanem a hivatalból indult megelőző eljárásban megállapított tényállás megalapozatlanságának, hiányosságának vagy iratellenességének valószínűsítése esetén kötelezi a bíróság a közigazgatási szervet a tényállás valóságának bizonyítására. A Kp. 79.§ (1) bekezdése módosítása a korábbi, az 1952. évi rPp. 336/A. § (2) bekezdése szerinti gyakorlatot és annak a bírósági gyakorlatban alkalmazott értelmezését vette át, amikor már nem tekinti elegendőnek a vitatást a felperes részéről, hanem valószínűsítési kötelezettséget ír elő. A valószínűsítéssel nem azonos a felperes előadása, még ha a bizonyítottság szintjét nem is jelenti. Ha a felperes a tényállás megalapozatlanságát állítja, akkor rá kell mutatnia, hogy mely tényállás miért nem helytálló, megalapozatlan. Csak a felperes valószínűsítése esetén fordul meg a bizonyítási teher. Önmagában a tényállás fél általi vitatása nem eredményezi a bizonyítási kötelezettség megfordulását, szükséges a

valószínűsítés körében tett, igazolható tényállítások alátámasztása, az ekörben rendelkezésre álló bizonyítékok csatolása. A bizonyítási kötelezettség tehát nem fordul meg, ha a felperes nem szolgáltat olyan bizonyítékot, illetve nem él olyan valószínűsítéssel, amely a tényállás valóságának kétségbe vonására alkalmas. A Kp. 79.§ (1) bekezdése – miként a kapcsolódó kommentár irodalom rámutat, a felperes valószínűsítését olyan jogalkotói megfontolásokból kívánja meg, hogy pusztán a felperes vitatása nem jelentheti a bizonyítás automatikus átfordulását, nem háríthatja át az alperesre a felperest terhelő, a Pp. 265.§ (1) bekezdése alapján fennálló azon perjogi kötelezettséget, mely szerint törvény eltérő rendelkezése hiányában a perben jelentős tényeket annak a félnek kell bizonyítania, akinek érdekében áll, hogy azokat a bíróság valósnak fogadja el (bizonyítási érdek).

[27] A Kp. 79.§ (1) bekezdése felperes által hivatkozott megsértése kapcsán azonban rá kell mutatni, hogy az elsőfokú bíróság az ítéletében a felperes e körben hivatkozott valamennyi előadását értékelte. A bizonyítás eredményének mérlegelésére, értékelésére vonatkozó Pp. 279.§ (1) bekezdésében foglalt szabály a bizonyítékok szabad mérlegelésének elve alapján azt írja elő a bíróságnak, hogy a tényállást, a perben jelentős tényeket, a felek tényállításainak és a perben tanúsított magatartásának, valamint a per tárgyalása során megismert bizonyítékoknak és egyéb peradatoknak az egybevetése, egyenként és összességében történő értékelése alapján a meggyőződése szerint állapítsa meg. Ennek során a bíróság értékeli, hogy a felek tényállításait az általuk rendelkezésre bocsátott bizonyítékok alátámasztották-e vagy sem. Másként megfogalmazva, az alperes határozatában összefüggő bizonyítási láncsal alátámasztott tényeket a felperesnek kellett volna a perben megdöntenie.

[28] Miként az elsőfokú bíróság az ítélete indokolásának [36] pontjában rámutatott: „Az alperes hivatalból indított eljárást a Honlaphírben foglaltak alapján, nem sértette azonban az officialitás elvét, hiszen a határozatában részletesen kifejtettek szerint a tényállást megállapította, a bizonyítékokat értékelte, köztük a felperes nyilatkozatait”. Az indokolás [37] pontjában az elsőfokú bíróság kitért arra is, hogy: „A felperes csupán állította, hogy nem zárt ki egyetlen Közintézményt sem a szolgáltatásból, a határozatban említett egybehangzó okirati bizonyítékkal szemben azonban nem igazolta ezen állítását. Az alperes által figyelembe vett feljegyzések, jegyzőkönyvek hitelességének megdöntésére nem alkalmas a felperes pusztá nyilatkozata, hogy azok valóságtartalmát, hitelességét vitatja. Nem fejtette ki, hogy milyen jegyzői nyilatkozatra alapította egyoldalúan a tényállítását az alperes és ezzel szemben milyen felperesi nyilatkozatot nem fogadott el indok nélkül”. Az indokolás [40] pontjában pedig rögzítette az elsőfokú bíróság, hogy: „A felperes hiányolta a karbantartás tényének alperesi bizonyítását, ugyanakkor az őt a felelősség alól mentesítő ilyen hibaelhárítási munkálatok elvégzésének a tényét éppen a felperes érdekkörében állt volna, hogy bizonyítsa, ezt azonban nem tette meg. Mindezek miatt alaptalanul hivatkozott a Kp. 79. § (1) bekezdésére, arra, hogy valószínűsítette az alperes által megállapított tényállás valótlanságát és ezáltal az alperest terhelte volna a perben a bizonyítás”. Mindezen megállapításokkal a Fővárosi Ítéltábla is egyetértett.

[29] A felperes fellebbezési tárgyaláson előadott érvelése, miszerint a Kp. 79.§ (1) bekezdésének sérelmét illetően a valószínűsítési kötelezettséget az által látja teljesítettnek, hogy a keresetben előadottak alapján a megelőző eljárásban rendelkezésre álló bizonyítékok mikénti, tehát eltérő értékelésével meg lehetett volna állapítani, hogy az alperes nem tett eleget a tényállás tisztázási kötelezettségének, nem értelmezhető, nem feleltethető meg a Kp. által megkövetelt valószínűsítési kötelezettség tevőleges teljesítésének. Az Összefoglaló jegyzőkönyv egyoldalúságát, objektivitása hiányát, a panaszok megalapozatlanságát nem elég

a megalapozott valószínűsítéshez csupán állítani, azokat a felperesnek meg is kellett volna dönteni.

[30] Mindezekre figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla megállapította, hogy az elsőfokú bíróság ítélete a fellebbezésben megjelölt és vizsgálható okból nem volt jogszabálysértő, az elsőfokú bíróság megalapozottan döntött a kereset elutasításáról, az Alaphatározat megállapításai valós tényálláson alapultak, a bizonyítás a felperesi valószínűsítés hiányában nem fordulhatott át az alperesre. A fentiek alapján a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Kp. 109. § (1) bekezdésében foglaltak alapján helybenhagyta.

[31] A másodfokú bíróság a fellebbezést a Kp. 107. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson bírálta el.

[32] A másodfokú bíróság a sikertelenül fellebbező felperest kötelezte a Kp. 99.§ (3) bekezdése és 35.§ (1) bekezdés szerint alkalmazandó Pp. 82.§ (1) bekezdése, 83.§ (1) bekezdése szerinti, a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 4.§ (1) bekezdésére és 3.§ (5) és (6) bekezdésére figyelemmel, a pertárgyértékhez igazodóan 150.000 forint másodfokú perköltség megfizetésére.

[33] A felperes az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 62.§ (1) bekezdés h) pontjában biztosított tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt 39.§ (3) bekezdés c) pontja és 46.§ (1) bekezdés szerinti mértékű 48.000 forint fellebbezési illetéket a Kp. 99.§ (3) bekezdése és 35.§ (1) bekezdése alapján megfelelő eltéréssel alkalmazandó Pp. 101.§ (1) bekezdése, valamint 102.§ (1) bekezdése alapján köteles megfizetni az állam javára, figyelemmel a 30/2017. (XII. 27.) IM rendelet 3.§ (2) bekezdésében foglaltakra is. A fizetendő illeték az Itv. 78.§ (4) bekezdése alapján a határozat jogerőre emelkedését követő 60. napon válik esedékessé, figyelemmel a Pp. 358.§ (2) bekezdésére is.

[34] Az ítélet ellen a fellebbezés lehetőségét a Kp. 99. § (1) bekezdése zárja ki.

Záró rész

Budapest, 2023. február 1.

dr. Robotka Imre s.k.	dr. Drávecz Margit Gyöngyvér s.k.	dr. Stumpf-Rádai Ágota s.k.
a tanács elnöke	előadó bíró	bíró